

Linnavalitsus kiidab tublisid lumekoristajaid

Selle aasta talv on pannud meid kõiki lumerohkusega proovile. Alla on sadanud juba mitmekordne lume norm, mille koristamisega me kõik pea igapäev tegelema peame. Linn on teedelt ja tänavatelt selle talve jooksul ära vedanud juba enam kui 6000 m³, mis on umbes viis korda rohkem kui varasematel talvedel.

Kõik me jalakäijatena tunneme rõõmu kõnniteedest, mis on lumest puhastatud. Suures osas teevad seda meie hoolsad kinnistuomanikud.

Kiidame tublisid inimesi kes on eeskujulikult suutnud talve jooksul oma maja ees oleva puhastusala korras hoida. See näitab lugupidavat suhtumist kaasinlastesse.

Linnavalitsus saatis välja kiituskirja just kõige hoolsamatele, kes linnapildis on juba aastaid oma kohusetunde ja töökusega silma jäänud. Kokku saadeti üle saja kiituskirja. Eriliselt paistsid silma kinnistud:

Vabaduse 15a
Vabaduse 7
Olevi 18
Kreutzwaldi 27
Vabaduse 10a
Jüri 48/Paju 2
Jüri 81
Liiva 16
Tartu 49
Liiva 13

*Kristjan Võro
abilinnapea*

Toomas Erapart

Talv jätkub ning suured sulad veel ees. Seetõttu koputame nende inimeste südamele, kes on oma kinnistu puhastus-ala hooletusse jättnud. Lisaks lumekoristusele tuleb talvel tõrjuda ka libedust, selleks võib kasutada näiteks puisteliiva või graniitsõelmeid. Tuhka kasutada ei tohi! Infoks, et liiva ja sõelmeid saab osta erinevatest ehituskauplustest. Probleemsetest kohtadest andke teada Võru linna heakorratel telefonil 744 4459. **Jõudu meile kõigile!**

Võru Jäätmekeskusest ja prügihinna tõusust

Jäätmekeskuse kujunemisest

Sel kuul avas oma ukse Võru Jäätmekeskus. Jäätmekeskuse rajamist rahastas SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) jäätmekäitluse meetmest. Eduka projektitaotluse tulemusel sõlmiti sihtfinantseerimisleping, mille alusel KIK toetas projekti 7,28 mln krooniga, sellele lisandus omafinantseering 809 tuhande krooni ulatuses (2/3 Võru linn ja 1/3 Võru vald).

Umbsaares asuva jäätmekeskuse ehk jäätmete ümberlaadimisjaama vajadus tekkis 2009. aastal, kui sai selgeks, et Kagu-Eestisse prügilat ei tule. Viimane lootus katkes peale Kõlleste valla eitavat seisukohta Tuulemäle rajatava prügila suhtes. Juba varasemalt oli teada, et 16. juulil 2009 suletakse ka Rāpo prügila nõutele mittevastavuse tõttu. Peale seda kuupäeva jäi Võrumaa le lähim prügila 140 km kaugusele Torma valda.

Jäätmete üleandmine piirkonnas oli aga väga populaarne, mida näitas Rāpo prügilas eraisikute ja ettevõtete toodud jäätmete hulk. Sellest tulenevalt oli vaja luua jäätmete üleandmiseks kohapealne keskus, kus saaks eraisik või ettevõtja oma jäätmeid ise tuua.

2009. aastal alustatigi jäätmekeskuse rajamiseks sobiliku maa-ala otsinguid. Asukohtade valik polnud kerge, kuna jäätmete teema oli inimestele muutunud üsna vastumeelseks prügila rajamise valguses. Kõik tunnistasid selle vajalikkust, kuid mitte ainult enda naabrusesse. Maa-ala valikutest jäid sõelale AS Võru Vesi kõrval asuv kinnistu ja Võru vallas Umbsaares RMKle kuuluv kinnistu.

Esimene variant ei osutunud valituks eelkõige pinnase probleemide tõttu. Tegemist oli turba pinnasega, mis on ehituseks ebasobiv ning projekt oleks läinud ülemäära kalliks.

Teist varianti, RMK kinnistut ei õnnestunud saada. Küll aga asus kinnistu läheduses MTÜ-le Pakendiringluse kuuluv kinnistu, kus olid olemas juurdepääsuteed, platsid, elektrivarustus, hooned ning asukoht elumajadest eemal.

Nii ostustatigi sõlmida Pakendiringlusega hoonestusõiguse leping, mis on poliitilisel tasandil üsna palju kajastust leidnud. Ette on heidetud lepingu tasu kuus ja selle lühiajalisust. Vastukaaluks võib öelda, et kuutasu Umbsaares hoonne ja enam kui hektari suuruse kinnistu kasutamise eest on samas suurusjärgus, mis Tallinnas 3-toalise korteri rendist küsitakse, so 895 eurot.

Kinnistule on hoonestusõigus seatud 20 aastaks. Ka seda on peetud liiga lühikeseks tähtajaks, kuid vaadates, mis on toimunud jäätmekäitluses viimase

viie aastaga, siis 20 aastat on selle kõrval ikka väga pikk aeg.

Milleks meile vaja jäätme-keskust?

Käesolevaks ajaks on jäätmekeskus valmis. Meedias on jällegi kajastamist leidnud väide, et jäätmekeskuse käivitamine tõstab prügikonteinerite hindu. Vastupidiselt väitele võib kinnitada, et tänu jäätmekeskuse rajamisele ja võimalusele jäätmete üleandmiseks Umbsaares, pakuti korraldatud jäätmete veo konkursil välja Eesti ühed odavamad hinnad. Jäätmekeskuse olemasolu tagab ka tulevikus piirkonnas madalad prügikonteinerite tühjendamise hinnad ning välistab suurte monopolfirmade mõju alla sattumise.

Suured vaidlused jäätmekeskuse ümber on tõstatanud küsimuse: "Miks meil siis on vaja jäätmekest, kui ilma selleta olid konteineri hinnad odavamad?". Vastus on lühike – et piirkonnas oleks eraisikutel ja ettevõtetel jäätmete üleandmise võimalus ning jäätmeveo konkursil ei osutuks hinnad 3–4 korda kõrgemaks kui nad seni on olnud.

2010. aasta algusest (korraldatud jäätmeveo hanke tulemusel) kehtima hakanud hinnad olid ju kõigile arusaadavalt turu vallutamiseks, sest osade konteinerite lõikes kukkusid need enam kui seitse korda. Pole ühtegi mõistlikku põhjendust, miks siis vabaturu tingimustes (enne 2010. aastat) olnud hinnad olid sedavõrd kallimad, sest juba tol ajal oli praegusel jäätmevedajal enam kui 70% Võru linna prügikastidest tühjendada.

Loomulikult ei taheta sellest turust nii kergesti loobuda ning sellest tulenevalt on ka Võru jäätmekestuse suhtes ründavaid väljautlemisi ilmnenu. Väidetud on, et jäätmeveofirmad saaksid sellist keskust odavamalt pidada ja läbi selle inimestele paremat teenust pakkuda. Kahjuks seda väidet ei kinnita Keskkonnaameti seisukoht, kes sulges AS-i Ragn-Sells Pikal tänaval asunud ümberlaadimisjaama, kus pressimine toimus keskkonnanõhtlikes tingimustes ning kus puudus ka inimestel ning ettevõtetel jäätmete üleandmise võimalus.

Miskipärast on Eestis juba asjadega nii, et keegi mõtleb mingi lahenduse välja ning siis tahavad seda hakata kõik tegema. Oli see siis kooperatiivide aegne vahvlite küpsetamine, hilisem kasutatud autode äri, väärtpaberitega spekulereimine või masu eelne kinnisvaraarendus. Praegune jäätmemajandus tundub olevat sama näide, kus erinevaid jäätmete käitlemise lahendusi üritatakse Eestis rajada rohkem, kui meil

jäätmeid üldse tekib ning loomulikult pole sellel turul uued tegijad oodatud. Sellist jäätmemajanduse eraettevõtluse kätte sattumist püüabki riik koos kohalike omavalitsustega ohjata, rajades jäätmekestusi ja alternatiivseid lõppkäitluskohti.

Hinna kujunemine jäätme-keskuses

Hinna aluseks on Baltic Innovation Agency (B.I.A. OÜ) poolt koostatud Võru Jäätmekestuse finants- ja majandusanalüüs, kus on arvestatud kõikide võimalike kuludega (elekter, vesi, personalikulud, platsi hooldus, seadmete hooldus, amortisatsioon jms). Hinna kujunemist saab seletada järgmiselt (hinnad on kroonides):

Hetkel lähimate prügilate vāravahind ca 800 kr, millele lisandub transportikulu st edasi-tagasi sõit ca 300 km Kui arvestada, et maanteel lubatud suurim täismass on 40 t, siis jäätmeid saab viia korraka maksimaalselt ca 20 tonni. See teeb hinnaks ca 225 kr/tonn. Liidame veokulu vāravahinnale saame 1025 kr/tonn. Kui arvestada eelpooltoodud kuludega ja seadmete ning hoone amortisatsiooniga, siis sellele kulub veel ca 145 kr/tonni kohta. Seega ~1170 kr/tonn, millele lisandub käibemaks ning oleme saanud ühe tonni vāravahinnaks 1400 kr/t. Võrdlusena võiks tuua mõnede teiste jäätmekestuste andmed finantsanalüüsist:

- Viljandi jäätmejaam 1212 kr/t
- Lāānemaaja jäätmejaam 1800 kr/t
- Valga jäätmejaam 1800 kr/t
- Kudjape jäätmekestus 1450 kr/t

Jäätmeveo teenuse hinnad linnas

Võru Jäätmekestuse käivitamisest, 1. jaanuarist 2011 tõusnud saastetasu määra st jätkuvast kütusehinnatõusust tingituna muutis Võru Linnavalikogu jaanuarikuu istungil korraldatud jäätmeveo teenuse hindu lähtuvalt AS Ragn-Sells taotlusest.

Otsides jäätmekestuses lahendusi erinevate lõppkäitlusviiside (põletustehas, sorteerimine) vahel, jäävad loodetavasti hinnad tulevikus piirkonnas madalamateks. Läbi tekkepõhise sorteerimise saavad sellele kaasa aidata kõik Võru linna inimesed.

Hetkel on Võru linna prügikonteinerite tühjendamise hinnad ikkagi Kagu-Eesti ühed odavamad. Nendes omavalitsustes, kus ei ole korraldatud olmejäätmete vedu, on prügikasti tühjendamine võrreldes Võru uute hindadega jätkuvalt kaks kuni kolm korda kallim.

*Üto Tulik
linnapea*

Jäätmete pressimiseks kasutatav seade.

Võru kesklinnast u 8 km kaugusel Umbsaarest asuv Võru jäätmekestus.

Jäätmete hindade võrdlus varasemate aastatega

Konteineri suurus (m³)	Vana teenus-tasu hind (kr)	Uus teenus-tasu hind (kr), alates märts 2011	Uus teenus-tasu hind (eur), alates märts 2011	Vabaturu hind (kr) enne KOJV 01.07. 2009	Vabaturu hind (kr) Antslas 06.12. 2010	Vabaturu hind (kr) Tartus 2. veo-piirkond 06.12. 2010	Vabaturu hind (kr) Haanjas 06.12. 2010
0,12	12,70	22,46	1,44	86,45		45,36	95,35
0,14	15,20	26,67	1,70	103,7	63,81	48,92	115
0,24	24,10	44,99	2,88	127,1	92,95	72,72	141,65
0,37	29,40	60,00	3,84	172,9	113,92	101,86	177,95
0,67	69,10	120,43	7,70	195,25	190,11	121,18	217,65
0,80	77,70	135,03	8,63	312,2	219,41	160,39	349,15
1,50	114,00	214,85	13,73	445,4	369,60	266,99	499,05
2,50	169,80	332,51	21,25	723,6	537,33	444,98	813,55
4,50	286,90	597,48	38,19	927,35	917,38	800,96	1044,15

MTÜ Võru Jäätmekestus jäätmete vastuvõtu hinnad

Jrk nr	Jäätmenimistukood	Jäätmete nimetus	Hind käibemaksuta	Hind käibemaksuga
1.	15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	tasuta	tasuta
2.	15 01 02	Plastpakendid	tasuta	tasuta
3.	15 01 04	Metallpakendid	tasuta	tasuta
4.	15 01 07	Klaaspakendid	tasuta	tasuta
5.	16 01 03	Vanarehvid	tasuta	tasuta
6.	16 02	Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed	tasuta	tasuta
7.	20 01 01	Paber ja kartong	tasuta	tasuta
8.	20 01 40	Metallid	tasuta	tasuta
9.	15 01 05	Komposiitpakendid (vahtplast)	tasuta	tasuta
10.	*	Ohtlikud jäätmed (ainult eraisikutelt)	tasuta	tasuta
11.	16 11	Vooderduse ja tulekindlate materjalide jäätmed	74,56 €/t	89,48 €/t
12.	20 02	Aia- ja haljastujäätmed	14,08 €/t	16,90 €/t
13.	03 01	Puit ja puidujäätmed	23,33 €/t	28,00 €/t
14.	04 02	Tekstiilitööstusjäätmed	74,56 €/t	89,48 €/t
15.	17 01	Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted	35,79 €/t	42,95 €/t
16.	17 02	Klaas, plast	74,56 €/t	89,48 €/t
17.	17 05	Pinnas	0,42 €/t	0,50 €/t
18.	17 06	Asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	74,56 €/t	89,48 €/t
19.	17 08	Kipsipõhised ehitusmaterjalid	35,79 €/t	42,95 €/t
20.	17 09	Muu ehitus- ja lammutuspraht	35,79 €/t	42,95 €/t
21.	20 03 07	Suurjäätmed	74,56 €/t	89,48 €/t
22.	20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed), töödeldud	74,56 €/t	89,48 €/t
23.	20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed), töötlemata	111,08 €/t	133,30 €/t

Võru linn lihtsustas muinsuskaitsealal olevate hoonete restaureerimiseks ja remondiks antavate toetuste korda

Innar Mäesalu
abilinnapea

Võru Linnavalitsus on alates 2007. aastast andnud Võru vanalinna muinsuskaitsealal paiknevate hoonete remondiks toetusi. Toetusi on määratud erinevatele Võru vanalinnas asuvatele hoonetele muinsuskaitse eritingimuste koostamiseks, akende ja uste restaureerimiseks ja remondiks, katusekatte vahetuseks ning hoonete fassaadide korrastustöödeks ja värvimiseks.

Alates 1. jaanuarist 2011. a jõustus uus muinsuskaitsealal olevate hoonete restaureerimise ja remondi toetuste andmise kord. Uue korra kehtestamisega lihtsustati majaomanike jaoks toetuste taotlemist. Suurim muudatus seisneb selles, et enam pole vaja esitada kahelt pakkuvalt saadud tööde hinnakalkulatsioone, kuna toetusi antakse nüüd ehituse mahu, mitte tööde maksumuse järgi.

Toetuse objekte uue korraga ei muudetud, st jätkuvalt saab esitada toetuste taotlusi muinsuskaitse eritingimuste ja välisviimistluse põhiprojekti koostamisele, akende ja uste restaureerimisele ja remondile, katusekatte vahetusele ning hoonete fassaadide värvimisele. Toetust on õigus taotleda peale projekti või töö valmimist.

Mida silmas pidada taotlemisel?

Toetuse taotlemise aluseks on taotlus, mis peab sisaldama taotleja nime, kontaktandmeid ja arveldusarve numbrit, restaureeritud või remonditud hoone aadressi, taotletavat summat, tööde kirjeldust ning erinevaid lisasid. Iga objekti puhul on vajalik Muinsuskaitseameti kooskõlastus.

Hoone välisviimistluse põhipro-

jektile ja muinsuskaitse eritingimustele toetuse taotlemisel tuleb lisada tööde kuludokumentid ning projektide koopiad. Toetust eraldatakse antud objektide puhul kuni 50% projekti maksumusest.

Akende ja uste restaureerimisel ja remontimisel ning katusekatte vahetamisel tuleb taotlusele lisada objektide alg- ja lõppseisu kajastavad fotod ning joonised, millel on olemas objektide vastavad mõõtmed. Nimelt määratakse akende ja uste restaureerimise ning remontimise ja katusekatte vahetuse puhul toetusi vastavalt objektide ruutmeetritele. Uue määrase kohaselt on akende ja uste restaureerimise ja remondi korral toetuse määr kuni 100 eurot m2 kohta, katusekatte vahetamisel kuni 7 eurot m2 kohta. Hoonete fassaadide värvimise korral on toetuse määr kuni 200 eurot objekti kohta.

Nõuetekohased taotlused vaatab läbi linnavalitsuse poolt moodustatud komisjon iga aasta 1. maiks ja 1. novembriks. Toetuste eraldamise otustab linnavalitsus korraldusega hiljemalt 1. juuniks ja 1. detsembriks. Toetus kantakse hoone omaniku arvelduskontole 15 tööpäeva jooksul peale korralduse kehtestamist. Toetusi eraldatakse jooksva kalendriaasta eelarves ettenähtud vahendite piires.

Muinsuskaitsealal olevate hoonete restaureerimise ja remondi toetuse andmise korraga saab tutvuda Võru linna kodulehel www.voru.ee ala-jaotuses Ehitus ja planeerimine/ Muinsuskaitseala.

Toetust antakse järgnevate määrade alusel:

- välisviimistluse põhiprojekt – kuni 50% maksumusest;
- muinsuskaitse eritingimused – kuni 50% maksumusest;
- akende ja uste restaureerimine ja remont – kuni 100 eurot m2 kohta;
- katusekatte vahetamine – kuni 7 eurot m2 kohta;
- hoonete fassaadide värvimine – kuni 200 eurot.

Head kaaslinlased

Sel kuul võtsime vastu Võru linna aasta kõige tähtsama dokumendi – linna 2011. aasta eelarve. Eelarve kogumahuks kujunes 13 193 562 eurot (206,4 milj krooni), see on 328 501 euro (5,1 milj krooni) võrra väiksem, võrreldes möödunud aastaga.

Ülo Tulik
linnapea

Veel mõned aastad tagasi olime olukorras, kus saime linnakodanikele öelda, et eelarve suurenes 20 miljonit Eesti krooni. Täna aga peame tõdema, et võrreldes näiteks 2008. aastaga on eelarve vähenenud 1,4 miljonit eurot (22 milj krooni) ja mis ehk kõige olulisem, need vähenemised ei ole suuresti sõltunud Võru linnas võimul olevate inimeste otsustest.

Tõsi, raha napib ning üks viimasel ajal olemegi juba harjunud mõttega, et peame igas valdkonnas n-ö püksirihma pingutama ja kokku hoidma. See ei ole Võrule ainuomane probleem, olude kitsenemisest tulenevate valikute ees on samuti kõik teised omavalitsused.

Eelarve tasakaalus hoidmiseks on linnavalitsus ka sel aastal täiendavalt kärpinud oma kulutusi. Linna koolid, lasteaiad ning huvikoolid saavad jätkata möödunud aasta rahastusega.

Lisaks tavapärasele linna majandamisele on 2011. aastal ka mitmeid suuri ja vajalikke projekte.

Mis muutub linnas 2011. aastal

Käimas on juba süvendustööd Tamula-Vagula kanalil. Kanaliga viiakse ellu juba pikka aega planeeritud tegevust, mille käigus paraneb loodetavasti Tamula järve vee kvaliteet. Tööde käigus süvendatakse kunagine kahe järve vaheline kanal, mis tooks kevadiste suurvete ajal Vagula järvest puhast vett Tamulasse ning välistaks ühtlasi Tallinna mnt alt läbi mineva Vanajõe tagurpidi voolamise. Siiani on kevadiste sulade aegu Vagula järv täit-

nud kiiremini ning läbi Liitva kanali tõstnud ka veetaseme Vohandu jões. Selle tulemusena jääb mõne päeva vältel Tamula järve ja Vanajõe veetas madalamaks ning vesi hakkab tagurpidi Tamulasse jooksva tuues endaga kaasa linna sadeveed Koreli ja Poti ojast ning Võru Vesi puhasti juurest. Kanali süvendamisega peaks Tamula järv kiiremini täituma ning osa vett suundub ka otse Vanajõe sängi. Lisaks keskkonnakaitsele asbektile muutub ka Vahejõe lõik paadiga läbitavaks, sest suvisel madalvee perioodil oli mõnes kohas vee sügavus alla 30 cm. Projekti käigus korrastatakse ka Vagula järve regulaator ning rajatakse paatide regulaatorist ülevedamise slipp.

Välja on kuulutatud riigihange Võrukivi tööstusala ehitaja leidmiseks. Kui hange ilusti laabub, siis alustatakse töödega maikuu. Tööde käigus ehitatakse välja tööstusala territooriumile sõidutee, kõnnitee, tänavavalgustus, sademevee kanalisatsioon, haljastus. Samuti ehitatakse hanke raames välja tööstusalale juurdepääs Ringteelt koos ristmiku rekonstrueerimisega. Kogu projekti üldeesmärgiks on kujundada soodne ettevõtluskeskkond.

KIK-i toetusena saame arendada Kubija rannaala. Selle suve rannahooajaks valmib väike veekeskonda kirjeldav teemapark, mis tutvustab Kubija järve kui Natura 2000 oivala. Lisaks looduskaitsele teemade käsitlemisele saab suplusakvatooriumi ümbrus (laudis) uue väljanägemise.

Vanajõe puhastamine on planeeritud samuti 2011. aasta suvele, kui on selgunud Tamula ja Vagula vahelise kanali mudaladestusala ja tööde ajakava. Vanajõe puhastamise eesmärk on samuti veevahetuse parandamine, mis aitaks vee kiiremini liikuma Vohandu jõe poole. Käesolevaks ajaks on Vanajõgi taimestikku täis kasvanud, mis takistab vee liikumist ja setitab reoaineid jõe sängi. Olukorra parandamiseks on lahendusiks kaks: Kas iga aasta niita kanalit veetaimestikust või pikema perioodi möödudes tõsta taimestik ja munda ekskavaatoriga kaldale.

Haridusvõrgu ümberkorraldamisest

Suurimaks projektiks kujuneb Kreutzwaldi gümnaasiumi rekonstrueerimine. Hetkel valmistab ehitus- ja planeerimisosakond ette hankedokumente. Tööd on planeeritud teostada käesoleva aasta juunist tuleva aasta juunikuuni. Koolihoone rekonstrueeritakse, vahetatakse välja kõik kommunikatsioonid, uue sisekujunduse põrandast kuni laeni saavad kõik ruumid. Vahetatakse välja vanad aknad ja ukSED, kooli peasissepääs saab uue lahenduse. Koolihoonele ehitatakse juurdeehitus, kus hakkavad paiknema aatrium, raamatukogu, internetsaal kohvik, aeroobika saal, jõusaal.

Korrastatakse kooli ümbruse haljastust, parendatakse olemasolevaid ahaluseid kommunikatsioonide, ehitatakse betoonkivist kõnniteid ning paigaldatakse uusi valgusteid. Projekti maksumus on üle 3 miljoni euro.

Oleme teinud otsuseid haridusvõrgu ümberkorraldamiseks. Esialgu võivad need tunduda ehk ebapopulaarsena, kuid julgen kindlalt väita, et täna tehtud sammud sillutavad teed tuleviku heaoluks.

Selle kuu volikogu istungil võeti vastu otsus, millega kujundatakse alates 2013. aasta augustist Võru Kesklinna Gümnaasium ümber põhikooliks. Gümnaasiumi ümberkujundamise põhjuseks oli eelkõige põhikoolis õppivate õpilaste arvu oluline vähenemine viimaste aastate jooksul.

Gümnaasiumiosa sulgemisele andis tõuke mitte ainult kahanev õpilaste arv, vaid ka uus Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, mis paneb ette, et gümnaasiumiosas peab olema vähemalt kolm erinevat õppesuunda. Kui muret on tuntu, et Kesklinna kooli gümnaasiumiosa sulgemisega vähenevad meie laste valikuvõimalused edasiõppimiseks, siis kinnitan, et akadeemilise gümnaasiumi loomisega linna valikuvõimalused hoopiski suurenevad. Edaspidi saavad noored teha valiku kuue õppesuuna vahel.

2011 - vabatahtliku tegevuse aasta

2011. aasta on kõigis Euroopa Liidu riikides kuulutatud kodanikuaktiivsuse tõstmisele suunatud vabatahtliku tegevuse aastaks. Vabatahtlikuna tegutsemist tuleb tunnustada, sest see aitab paljuski kaasa nii oma linna kui kogu riigi heale käekäigule ja arengule. Kohalik elu tugineb kohalikel aktiivsetel inimestel, kes oma igapäevaste tegevustega näiteks spordi- ja kultuuritegevuse arendamisel või endast nõrgemate abistamisel parandavad kogukonna heaolu selle eest tasu saamata. Märgakem, aidakem ja tunnustagem üksteist!

24. veebruaril tähistame Eesti Vabariigi 93. aastapäeva. Kõik on oodatud sel päeval kultuurimajja Kannel, kus toimub Vabariigile pühendatud kontsert-aktus – tagasivaated Võru aastale 2010. Kontserdil astuvad üles Kultuurimajja Kannel Tempera koor, Võru Muusikakooli ansambel Kagukägu ning Võru Kesklinna Gümnaasiumi koorid.

Ärgem unustagem sel tähtsal päeval heiskamast Eesti Vabariigi lippu. Igal kodul lehviv sinimustvalge riigilipp meenutab meile meie riigi tugevust ning kinnitab ühtekuuluvustunnet!

Soovin teile head Eesti Vabariigi aastapäeva!

Meeldetuletus ettevõtjale

Tähelepanu, Võru linna territooriumil tegutsevad ettevõtjad (aktsiaseltsid, osahingud, FIE-d), kes on Võru Linnavalitsuses oma tegevuse kandnud MTR-i (majandustegevuse registrisse)! Jälle on käes aeg esitada linnavalitsusele registreeringu õigsuse kinnitamise taotlus, et oleks võimalik MTR-is vastav vormistada.

• Ettevõtjad, kes jätkuvalt tegutsevad MTR-i kantud tegevusalal ja kohas, esitavad linnavalitsusele „Registreeringu õigsuse kinnitamise“ taotluse vormi.

• Ettevõtjad, kes on muutnud oma tegutsemiskoha aadressi, on kohustatud esitama linnavalitsusele tegevuse lõpetamise kohta eelmises tegevuskohas „Registreeringu muutmise taotluse“ ning vormistama uue taotluse vastavalt tegevusalale ja kohale. Uue kanne vormistamisega MTR-i kaasneb ka riigilõivu 19,17 eurot, mis tuleb kanda Võru Linnavalitsuse arvelduskontole nr 10402007003009 SEB Pank AS või nr

221013390065 aktsiaselts Swedbank. Registreeringuandmed ja kõik taotluste vormid leiate majandustegevuse registri veebilehelt: <http://www.mkm.ee/mtr>.

• Ettevõtjad, kes on lõpetanud oma tegevuse Võru linnas, on kohustatud esitama linnavalitsusele „Registreeringu muutmise taotluse“ vormi, kus märgivad ära tegevuse lõpetamise aja. Teie taotluse alusel arhiveeritakse kanne MTR-is.

Võru Linnavalitsuses kantakse MTR-i kõik Võru linnas tegutsevad ettevõtjad, kelle tegutsemisala puudutab alljärgnevaid tegevusvaldkondi:

- jaekaubandus;
- tootlustamine;
- hulgikaubandus (ka tootmise-ge tegevusel ettevõtteid);
- teenindus;
- majutus.

„Registreeringu õigsuse kinnitamist“ saab vormistada igal aastal ajavahemikul 15. jaanuar kuni 15. aprill.

Kui „Registreeringu õigsuse kinnitamise“ taotlust ei ole tähtaegselt esitatud, peatab keskregister Teie registreeringu kuni 1. novembrini, mis tähendab, et Teie ettevõtte ei või tegutseda. Igal aastal 1. novembril kustutab keskregister MTR-is kõik ettevõtteid, kellel pole registreeringu õigsuse kinnitatus.

Kõik ettevõtjad, kelle tegevus kuulub ülalnimetatud valdkondadesse ja kes pole veel vormistanud Võru linnas oma tegevust MTR-i, palun teha seda nüüd.

Küsimuste tekkimisel palun pöörduda registripidaja poole tel 785 0914, e-post sirje.randver@voru.ee või tulla linnavalitsusse, kabinet nr 8 ja vormistada taotlus kohapeal.

Alates 2010. aastast on ettevõtjal ka ise võimalik x-teel oma registreeringu õigsust kinnitada, sellekohane juhend on kättesaadav MTR-is.

Sirje Randver
registripidaja

Rahvusvaheliste Võru Sõpruslinnade Noorte Spordimängude korraldamisega seoses,

otsime vabatahtlikke välisdelegatsioonide saatjateks ajavahemikus 5.-6. mai.

Kui oskad inglise, prantsuse, poola, läti, vene, soome, rootsi või saksa keelt, siis võta ühendust enne 01.04. tel 785 0922.

See on suurepärane võimalus praktiseerida õpitut võõrkeelt, saada uusi kogemusi ja luua sõprussidemeid. Töö sobib ka õpilasele.

Ümberkujundused Võru linna haridussüsteemis

Veebruarikuus toimunud Võru Linnavolikogu istungil võeti vastu otsus, millega kujundatakse alates 2013. aasta augustist Võru Kesklinna Gümnaasium ümber põhikooliks.

Abilinnapea Kersti Kõosaar selgitas, et gümnaasiumi ümberkujundamise põhjuseks on põhikoolis õppivate õpilaste arvu oluline vähenemine viimaste aastate jooksul, mille mõju on jõudnud gümnaasiumiklassidesse.

Kui 2004. aastal õppis linna neljas üldhariduskooli statsionaarses õppes 293 üheksanda klassi õpilast, siis 2007. aastal oli see arv 257, 2008. aastal 201, 2009. aastal 183 ning käesoleval õppeaastal õpib üheksandas klassis 174 õpilast. Seetõttu vähenes sellel õppeaastal ka linna gümnaasiumisse vastuvõetud õpilaste arv ühe klassikomplekti võrra.

Kõosaare sõnul kiirendas muudatuse elluviimist ka 1. septembril jõustunud uus Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus, mille kohaselt tuleks sügisel 2011 kümnendas klassis rakendada kolme erinevat õppesuunda. „Usun, et Kesklinna kooli tubli kollektiiv suudaks välja töötada ka kolmanda õppesuuna, aga selle ellurakendamine toimuks kahjuks põhikooli arvelt ja seda me lubada ei saa.“

Gümnaasiumist põhikooliks minnakse üle järk-järgult. Uue kooliaasta alguses, septembris 2011 ei avata kava ko-

Võru Kesklinna Gümnaasiumi koolihoone.

haselt Võru Kesklinna Gümnaasiumis enam kümnendat klassi. Aasta hiljem, 2012. aastal ei avata kümnendat ja üheistkümnendat klassi ning 2013. aasta sügisest on kool ümber kujundatud põhikooliks.

Antud muudatus meie haridussüsteemis on esimene samm üleminekuks klassikalise gümnaasiumi loomisele Võru linna. Kõik keskkooliklassis õppivad õpilased koonduvad Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumisse. Kindlasti ei pea kart-

ma, et Kesklinna kooli gümnaasiumiosa sulgemise tõttu noortel valikuvõimalused väheneks. „Tegelikult noortel valikud ju laienevad – st kui praegu said Kesklinna kooli õpilased valida vaid kahe ning Kreutzwaldi gümnaasiumi õpilased nelja suuna vahel, siis edaspidi on Võru linna noortel võimalus valida kuue erineva õppesuuna vahel,“ rääkis Kõosaar.

VLL

Võrru sissekirjutamise kampaania käigus registreerus 113 elanikku

Võru linnas toimus möödunud aasta novembrist detsembrini linnaelanikuks registreerimise kampaania, mille jooksul kirjutas end linna sisse 113 inimest.

Kampaania andis kahtlemata positiivseid tulemusi – kui varasemalt iga kuuga elanike arv aina vähenes, siis kahe kuu jooksul, mil kampaania kestis, pöördus see kasvaks.

Kokku elab Võrus aasta alguse seisuga 13 918 elanikku, möödunud aasta sama seisuga oli elanike arv 13 967. Kui viimastel aastatel on Võru linna elanike arv aasta-aastalt vähenenud üle saja inimese võrra, siis möödunud aastaga kaheksa elanike arv 49 inimese võrra. Rahvaarvu vähenemise põhjuseks on jätkuvalt sündivusest suurem suremus.

23. jaanuaril loositi Valio Võru VK ja Tartu Pere Leiva võrkpallilahingu vahel ajal välja 1000 euro väärtuses kinkekaardi võitja. Loosiõnn naeratas Ingemar Palmile. Kinkekaart antakse Ingemarile üle Võru Linnavolikogu esimehe ja linnaapea vabariigi aastapäeva pidulikult kontsert-aktusel 22. veebruaril.

VLL

Ingemar Palmi nime tõmbas loosikastist välja võrkpallilahingu kohtunik Argo Käpa.

Võru linn võttis vastu 2011. aasta eelarve

Linnavolikogu võttis vastu Võru linna 2011. aasta eelarve, mille maht on 13 193 562 eurot. Võrreldes 2010. aastaga vähenes eelarve 328 501 euro võrra.

Võru linna 2011. aasta tulueelarve on 12 533 496 eurot, kulueelarve 12 740 243 eurot ning finantseerimistehingute eelarve 206 747 eurot.

Eelarve omatulud on 6 556 113 eurot, millest üksikisiku tulumaks moodustab 75 protsenti.

2011. aastal on põhitähelepanu suunatud Euroopa Liidu struktuurifondide toetuste kaasamisele linna arendamiseks. Suuremateks projektideks kujune-

vad Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi rekonstrueerimise alustamine, projekti kogumaksumus on 3 003 847 eurot ja Võrukivi tööstusala, projekti maksumus on 548 698 eurot.

Linnavalitsuse omatulude eelarve väheneb 2,3%. Tulude vähenemist mõjutab õpilaskohtade katteks laekuva tulu ja vara müügi tulu vähendamine.

Kulueelarve kasvab võrreldes 2010. a. Eelarve kasvu mõjutab investeeringute eelarve, mis on planeeritud Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi rekonstrueerimise kaasfinantseerimiseks ja mille katteks on finantseerimistehingute eelarves kassajääk (2010. a kasutamata

hariduskulude toetusfond ja vara müügi tulu). Tegevuskuludest suurim summa läheb haridusele, seda on 39 protsenti eelarveprojekti kulude kogumaksumust. Kultuur ja sport moodustab 26, sotsiaalhoolekanne 8 protsenti.

Finantseerimistehingutesse on planeeritud laenu tagasimaksed summas 453 319 eurot. Linna laenukohustuseks peale eelarveaasta lõppu jääb 4 844 503 eurot, mis moodustab eelarvetuludest (koos kogu tasandusfondiga) 42,5%.

VLL

Volikogu uuendas sotsiaaltoetuste maksmise korda

Jüri Kaver
abilinnapea

Läinud aasta viimasel istungil võttis Võru Linnavolikogu vastu uue sotsiaaltoetuste määramist ja maksimist puudutava korra, kus varasema määrusega võrreldes on sisse viidud mõned muutused. Parimuse poole.

Vahest kõige olulisem on see, et uue korra kehtestamisega ei kaotanud volikogu ühtki toetust ära. Eks seegi ole tänastes rahanduslikult keerulistes oludes märk linna soovist oma kodanike sotsiaalse turvalisuse eest maksimaalsel võimalikul viisil seista.

Selle kõrval on uues korras lisatud mõned uued toetuseliigid, mida varem pole Võru linnas olnud. Ka on uue korraga läbi viidud organisatoorseid ümberkorraldusi.

Jätakuvalt on Võru linnavalitsuse sotsiaaltoetuse osakonna poolt makstavad toetused jagatud inimese sisetulekust sõltuvateks ja mittesõltuvateks. Varasemaga võrreldes on sisetulekust mittesõltuvate toetuste loetellu lisatud kinnipidamiskohast vabanenud isiku toetus ja puudega isiku hooldamise korraldamise toetus. Viimase toetuse suurus sõltub isiku puude raskusastmest ja on võrdne kehtivate hooldajatoetuse määradega.

Sisetulekust sõltuvate toetuste loetelu on täiendatud toitlustamise toetuse ning koolieelses lasteasutuses muude kulude vanemate poolt kaetava osa toetusega.

Sisetulekust sõltuvaid toetusi makstakse inimestele, kelle sisetulek on väiksem kui kehtiv toimetulekupiir. Toitlustamise toetuse ja muude kulude kompenseerimise aluseks on pooleteistkordne toimetulekupiir, kusjuures mittetöötaval vanemal tekib õigus toitlustamise toetuse taotlemiseks oma koolieelses lasteasutuses käivale lapsele alates lapse viibimisest lasteasutuses viimases rühmas, sest siis on lapse käimine lasteasutuses vajalik

lapse arenguks ja kooliks ettevalmistumisel.

Küttetoetuse taotleja sissetulek ei või olla suurem kehtivast miinimumpalgast.

Muutunud on Võru linna sünitetoetuse osade väljamaksete suurus. Sünnitoetuse määr on alates käesolevast aastast 319,55 eurot. Lapse sünni järel makstakse sellest vanemale välja 63,91 eurot, sama suure summa saab vanem või last kasvatav isik lapse üheaastaseks saamisel. Toetuse suurim väljamakse, 191,73 eurot, tehakse lapse kolmeaastaseks saamisel.

Enne käesoleva aasta 1. jaanuari sündinud laste vanematele makstakse neile määratud sünnitoetuse teine ja kolmas makse välja vana korra kohaselt.

Uue korraga tõsteti matusetoetuse määra, mis on käesolevast aastast 130 eurot (2034 krooni, varem 2000 krooni).

Et teada saada, milliseid toetusi on inimesel õigus taotleda, selleks soovitan pöörduda sotsiaaltoetuse osakonda.

Võru linnavalitsuse sotsiaaltoetuse osakonnast makstavad toetused:

Sissetulekust mittesõltuvad toetused

- sünnitoetus (319,55 eurot)
- matusetoetus (130 eurot)
- elluastumistoetus (319,56 eurot)
- eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus (51,13 eurot)
- kinnipidamiskohast vabanenud isiku toetus (31,96 eurot)
- puudega isiku hooldamise korraldamise toetus (15,34-25,56 eurot kuus)

Sisetulekust sõltuvad toetused

- toitlustamise toetus
- koolieelses lasteasutuses muude kulude vanemate poolt kaetava osa toetus
- ravimitoetus (kuni 44,74 eurot aastas)
- prillitoetus (kuni 31,96 eurot aastas)
- puudega isiku sotsiaalteenuse osutamise toetus
- lastelaagri toetus
- küttetoetus (95,87 eurot aastas)
- muud toetused.

Tööhõiveprojekt alustas II etapiga

Võru linna ja valla töötutele suunatud tööhõiveprojekti I etapp lõppes edukalt eelmise aasta detsembris. Koos esimese etapiga lõpetas ka projektijuht Siiri Laur, kes suundus tööle Võrumaa Partnerluskogusse. Täna naseks on projektitegevustega alustanud järgmine grupp noori töötajaid ja lühiajalisi töötuid. Projektitegevusi juhib II ja III etapis projektijuht Esta Saksing.

Teises etapis osalejad – neliteist noort töötut ning üksteist lühiajalist töötut on juba läbinud 6-päevase töötõrjuskoolituse ning suundunud praktikale. Praktika kestab ligikaudu kaks kuud.

Praktikakohti pakuvad ettevõtted nii Võru linnas kui Võru vallas: Timo Keraamika OÜ, Aedes Ehitus OÜ, AS Võru Vesi, Esselait OÜ, Võrumaa Keskraamatukogu, Tuuliku Reisid OÜ, Võrumaa Arenguagentuur, Moduren Grupp OÜ, Kandelinkv OÜ, OÜ POP Salon, Mõniste Vallavalitsus, Perepuut OÜ, Flamelle OÜ, Lestmar OÜ, Võrumaa Talupidajate Liit, FIE Kädi Helstein,

Võru Lasteaed Päkapiik, Pintmann Grupp OÜ.

7. märtsil algab II etapi ettevõtluskoolitus, kus töötud noored ja lühiajalised töötud saavad koostada äriplaani ning loodetavasti rakendada ennast tulevikus ka ettevõtjana.

Koolitus lõppeb, nagu ka I etapi puhul motivatsioonireisiga. Sel korral külastatakse Viljandi- ja Järva-maa ettevõtjaid.

Linnavalitsus kutsub Võru linna ja -valla ettevõtteid ning lühiajalisi ja noori töötuid osalema projekti III etapis, kus lühiajalised töötud alustavad 28. märtsil ja noored töötud 11. aprillil.

Registreerida saab Võru Linnavalitsuse infosaaits, Jüri tn 11.

Täiendav informatsioon:
Esta Saksing
projekti juht
esta.saksing@voru.ee
5666 2730

Võru lasteaia Punamütsike 35. sünnipäev

...Eläsi kõrd väikene tütarlats. Ima ummõl tälle ilosa vereva mütsü. Tuu mildü latsõköšölõ nii väega, õt tä õs võta inämp mütsü pääst ... Just selliste sõnadega algas Võru Lasteaed Punamütsike 35. juubelisünnipäevale pühendatud võrukeelne etendus „Verrevmütsüke“, mille seadis võru keelde õpetaja Marika Taaber. Teda abistasid muusikaõpetajad Milja Udras ja Eha Haak ning liikumisõpetaja Tea Kõrs. Etenduses osales palju andekaid lapsi ja tublisid töötajaid.

Lasteaia juubeliürituste avalöök toimus Võru Lasteraamatukogus, kus avati Võru maakonna lasteadeade kunstitööde näitus „Punamütsikese muinasjutt“. Lisaks Punamütsikese lasteaia lastele olid oma kunstitööd näitusele toonud Päkapiu, Sõlekese, Okasroosikese, Puiga Siilikese, Väimela Rukkilille, Sõmerpalu Lepatriinu, Rõuge ja Parksepa lasteadeade lapsed. Töödest maitseka väljapaneku kujundas lasteraamatukogu abivalmis juhataja Helle Laanpere.

Meeldejäävaks ja emotsionaalseks ürituseks kujunes lasteaia ristimispidu, kus iga rühm sai endale numbri asemele nime. Nimede valimise käigus valmis ka lasteaia oma lugu. Loo väljamõtlemisel olid abiks Võru Keslinna Gümnaasiumi õpilased Aigi Musto ja Raili Leesalu juhendamisel. Nüüd võime Punamütsikese lasteaia kohata Pesamune, Liblikaid, Mõmmikuid, Sipelgaid, Lepatriinusid, Jänku-Jusse ja Okaskerasid ning näha Sini-lilli, Kullerkuppe ja Vikerkart, samuti tunda Päikesekiirte soojust. Usume, et uued nimed annavad lasteaia töötajatele huvitavaid mõtteid, kuidas

laste igapäevast õpi- ja kasvukeskkonda veelgi lapsesõbralikumaks muuta. Nädala jooksul oli õhtusel ajal muusikasaalis avatud heategevuslik sünnipäevakohvik. Kohvikus oli sisse seatud ka meisterdamisnurk. Üritusest saadud tulu kasutatakse rühmadele vajalike vahendite hankimiseks. Vanemate poolt küpsetatud koogid ja nende valmistatud võileivad maitseid suurepäraselt nii väikestele kui suurtele. Ka meisterdamisnurk täitis kiiresti huvilistega.

Ühel õhtul olid meie majja pidulikule etendus-aktusele oodatud Punamütsikese sõbrad ning endised ja praegused töötajad. Linnapea Ülo Tulik ja lasteaia direktor Ave Kalk andsid paljudele töötajatele üle tänukirjad tulemusliku töö eest. Üritusel osalejad võisid tõdeda, et lasteaia töötavad koostöövalmid, loovad, sõbralikud ja õpimulised inimesed.

Lisaks teistele sünnipäeväritustele toimus juba traditsiooniks saanud Punamütsikese valimine vanemate rühmade tüdrukute seast. Lõbusaid etteasteid vaadates selgus, et kõik tüdrukud väärivad Punamütsikese tiitlit. Vaatamata külmale ilmale toimus ühel kaunil talveõhtul muinasjutuline rongkäik lasteaia hoovist Punamütsikese vanaema juurde. Üritusel osalesid kõikide rühmade lapsed, töötajad ja paljud vanemad. Rongkäik kulges lõbusas meeleolus, lastel olid kaasas taskulambid ja erinevad muusikariistad. Punamütsikese vanaema tervitas osalejaid Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi trepil laulu ja tantsuga.

Suure põnevusega ootas kogu las-

teaipere vilistlaste kontserti, mis kujunes väga meeleolukaks. Külaliste esituses võisime näha laule ja pillilugusid, samuti võistlustantsupaari esinemist. Oli tore tõdeda, et meie lasteaiaast on sirgunud palju andekaid lapsi.

Kõik üritused õnnestusid suurepäraselt ja toimunud ettevõtmised jätsid meile hinge palju häid mälestusi veel aastateks.

Täname kõiki lapsi, nende vanemaid, lasteaia kollektiivi ning meie häid sõpru ja toetajaid, kes erinevate sünnipäevärituste õnnestumiseks oma panuse andsid.

**Margit Plado
Aivar Koger**
*Võru Lasteaed Punamütsike
õpetajad*

Hetk ristimispeost, kus iga rühm sai numbri asemel endale toreda nime.

Meenutusi Punamütsikese lasteaiaast

Võru Kreutzwaldi Gümnaasiumi I-IV klasside lapsed

Lasteaia hea oli käia, eriti ei meeldinud süüa. Hea meelega ei tahtnud magada, vahel saime pragada. Tädi Milvi luges juttu, andis süüa, pani tuttu. Tore oli tädi Eret, nägime ka tema peret. Aga tädilt Maarika küsisime – mis värvi on vaarikas. Ütlen seda kohe, et lasteaia elu oli lahe. **Eerik Eiche**

Mulle meeldis lasteaia käia sellepärast, et seal oli väga huvitav. Meil olid väga head kasvatajad. Me käisime paljudel ekskursioonidel, näiteks jalutuskäikudel pargis ja eten-dusi vaatamas kultuurimajas. Eriti meeldis mulle etendused tantsida. Mõned lapsed olid ulakad aga see ei tähenda, et nad olid paha-d Punamütsikese lasteaed on väga tore. Ma tahaksin veel seal käia, aga peab ka õppima. Minul on hea meel, et minu väike õde käib Punamütsikese lasteaia.

Meelde on jäänud lasteaia peod, kus lapsed olid erinevad tegelased, näiteks paridid, hiired, tuulepoisid, päkapikud jne. Ühel isadepäeva peol andis kasvataja kaa-sa silgu-võileivatordi retsepti. Ema teeb seda torti veel nüüdki. Lasteaia lõpupeo tordi peale olid kirjutatud kõikide meie rühma laste nimed.

Mulle meeldis lasteaia ujuda, laulda, joonistada, mängida ja magada. Me käisime ka metsas. Metsas vaatasime sipelgapesi ja rääkisime, miks on sipelgapesad looduskaitse all. Lasteaia polnud kunagi igav.

Mul oli tore lasteaia käia. Seal meeldis mulle sõpradega mängida, ujuda, jõulu-peol saada kingitusi. Eriti meeldis mulle joonistada. Ma joonistasin lasteaia palju ilusaid pilte. Lasteaia õppisin ma lugema. Meil oli palju pildiraamatuid, me vaatasime sõpradega neid ja üritasime lugeda. Meil olid ka ujumistunnid. Mulle meeldis väga ujuda. Lasteaia lõpupeol las-ti õhupallid lahti. Need lendasid ära ja me jooksime neile järele. Me ei saanud neid enam kätte.

Mulle meeldis lasteaia kõige rohkem mänguasjad ja lauamängud. Mulle meeldis meie rühmas näidendid. Kõige rohkem peod, näiteks jõulupeod ja kevad-pidu, kus oli meil äge näidend. Kui ilusad ilmad olid, siis me olime alati õues. Mul oli lasteaia tore, lõbus, lahe, vahel kurb ja ving.

Mulle meeldis väga lasteaia olla, kuna seal oli palju mänguasju. Minul oli ka palju sõpru, kellega koos oli tore mängida. Aga kõige rohkem meeldisid mulle emadepäev, isadepäev ja jõulud. Seal oli alati huvitavaid etenduse ja mängu. Aga jõulude ajal oli alati komm sussi sees kui hommikul lasteaeda läksin.

Eriti meeldisid mulle lasteaia toit ja ujumistunnid ning see, et sai enamuse ajast mängida. Lasteaia ei meeldinud mulle lõunauinak, kuid nüüd tagantjärele mõl-des oli see omamoodi mõnus. Samuti ootas lasteaia käies pikisilmi koolimeket, kuid nüüd igatsen sinna tagasi.

*Laste juttude põhjal koostanud
L. Dolenko*

Käeline tegevus ja rühmatunnid hariduslike erivajadustega laste koolis – Johannes Käisi põhimõtteid järgides

Individualiseeritud õpetus on tee isetegemisele. Selliselt esitas Johannes Käis kokkuvõtlikult kooli-uuen-dusliikumise üht põhisuunda juba 1935. aastal.

Arendades Võru Järve Koolis välja hariduslike erivajadustega laste juhendamise meetodeid, võttes aluseks Käisi põhimõtteid, võin julgelt väita, et see ei ole mitte pelgalt ajalooline väärtus, vaid pakub sügavat huvi ka praegustele pedagoogidele, kes on otsimas uusi teid hariduselu uuendamiseks.

Täna on jõutud järelduseni ja rõhuta-tatakse, et hariduslike erivajadustega õpilaste õpetamine peab täitma õpilastele mõistetavat, võimalikult iseseisva toimetuleku õpetamise/arendamise eesmärki.

Oma töös lähtume Võru Järve Koolis õpilase arengust. Ja mis see muud on kui **Käisi valitavuse nõue**.

Johannes Käis pidas tähtsaimaks nõudeks individuaalses töös tööülesannete valitavust. Kriitiliselt suhtus Käis varasemale meetodile: kõigile õpilastele ühe ja sama tasemega harjutus või töö. Teistsugusele töökorralduse võimalusele isegi ei mõeldud.

On teada, et Käis pidas peamiseks õpilaste individuaalsuse arvestamist, teoreetilise tööviisi kõrvale praktilise õpetuse/isetegemise toomist. Samuti rõhutas õpetamist vastavalt õpilase õpi-tasemele. **Oleme hariduslike erivajadustega laste õpetamisel teinud suure edasimineku, vahest teadmata, et põhimõtted pärinevad Käisi aegadest.**

Käisi vabaduse-printsip ei ole midagi muud kui kaasage kasvatustea-duse tähtsaim põhimõte/isetegevus, individuaalsus, lapsepärasus. Vabaduse nõue tähendas kõigepealt seda, et lap-sele tuli anda võimalus ja õigus kasva-da ja areneda sel viisil, mis paremini vastab tema vaimsetele omadustele.

Oma töös hariduslike erivajadustega õpilaste õpetamisel/juhendamisel üritan põhjendada ja tõestada, et

- õpilase individuaalsuse järgimine
- õpilasele valikuvõimaluse andmi-ne

- isetegemise võimaldamine
- täidab seatud eesmärgid**
- annab eluks teadmisi ja oskusi
- arendab vastutustunnet
- arendab oskust tegevusi korralda-da

- õpetab enda ja teiste tegevusi hin-dama/arvestama
- kujundab koostööoskusi

Nimetatud õpetamise/juhendamise põhimõtetest suutis Käis välja tuua positiivsed küljed

1. kaob õpilase passiivsus
2. tööjuhatus (praktiline töö) arendab õpilases sihiteadvust
3. tööülesannete valikuga ko-handatakse töö õpilase võimetega
4. õpetaja saab rohkem abistada õpilasi, kes rohkem tema abi vajavad

Esitatud rühmatöö tundide aru-anderaamatus kajastuvad õpilaste(tööde) juhendatud sam-mud ideest teostuseni lihtsateks tarbe- või käsitööesemeteks.

5. õpilased kasutavad vastasti-kust abi ja õpivad üheskoos töötama/ teineteisega arvestama
 6. arendab vastutustunnet
 7. täiuslikumalt arenevad õpila-se vaimsed võimed ja saavutatakse pa-remini kasvatuslikud eesmärgid
- Käisi teooria käsitles julgelt põhi-mõtet, et kui igal lapsel on oma indivi-duaalsus, isikupära, siis peab igal neist olema ka võimalus ennast väljendada.

Kas tuleb tuttav ette?

Räägime samadest asjadest nagu uutest probleemidest – tegelikult on ammu tuntud vana.

Täna nimetame neid probleeme ainult teiste nimedega.

Kui Johannes Käis suutis omal ajal lühikeste arutlustega õpetuse indivi-dualiseerimise vajadused ära põhjen-dada, siis meil ei ole vaja muud kui võt-ta aluseks või edasi järgida tema töö-viise.

Õpetus täidab oma ülesannet ainult niipalju, kuipalju ta võimaldab õpilaste isetegevust;

õpilane saab koolist vaimse oman-dusena ellu kaasa ainult seda, mida ta ise on läbi töötanud, läbi elanud. Isete-guvas on see jõud, mis äratav õpilastes sügavat huvi, toob rõõmu õpetusest ja annab rahuldust õppimisest.

Johannes Käis “Isetegevus ja individuaalne tööviis”.

Valminud tööd teevad rõõmu, sü-vendavad huvi ning töötahet õpilastes ja õpetajas, annavad lapsevanemale positiivseid emotsioone oma lapse saavutustest.

Anne Morel
Käelise- ja kunstõpetaja, käsitööõpetaja

Wõru linna uudiseid weebruarist 1936. aastal

Meeste kõrwal Wõrus ka naisi lendamist õppimas

Täna, 5. weebruaril algasid Wõrus purilennukursused, mis on esmakord-sed Wõrus. Kursusi juhatab kaitseliidu purilennu instruktor hr. Rannaleet. Eile korraldati kaitseliidust purilennu kursusest osavõtjaile arstlik ülevaatus. Kaitseliitu oli osavõtjaid üles annud 10 inimest, kellest 9 meest ja üks naine. Kursuslasi loodetakse veel juurde tulewat Võru õhuasjanduse ühingust. Täna algas kursuse teoreetiline osa, ku-na praktilisele osale saadakse üle min-na alles mõne päewa pärast.

“Elu” nr 14; 05.02.1936. a

P.S. Wõru esimesed purilennukur-sused lõpetasid ja omasid A klassi pu-

rilenduri kutse: Alfred Waher, Ferdinand Wõro, Johan Jaason, Robert Tammi-saar, Feliks Reismann, Ants Pint, Oswald Zucker, Karl Heuer ja Richard Heiter. Seega naispurilendurit seekord ei saadud (ta ei läbinud arstlikku ülevaatus).

Teisipäeval, 18. weebruaril 1936. a Wõrus, “Kandle” s.saalis awalik rahwa-kontsert kõnekoosolek eelseisva rahwahäälletuse ja Rahwuskogu kokkukutsusmise selgitamiseks. Kõne-leb kolonel Karl PARTS, wabadussõjaagene soomusrongide ülem. Mängib Wõru garnisoni orkester kapelmeister Ed. Tamme juhatusel. Al-gus kell 8 õhtul.

Sissepääs kõigile maksuta. Wõru Linna Seltskondlik Komitee.

“Elu” nr 19; 17.02.1936. a

Autojuhtide ühing Wõrru

Esmaspäeval, 17. weebruaril s.a. peeti Wõrus Eestimaa Autojuhtide ja mototehnikute Ühingu Wõru osakon-na awamiskoosolek. Koosolekul wõttis osa üle 60 kutsega juhi, nendest paljud ka maalt. See näitab kui suurt huwi tunnewad autojuhid ja samuti ka tsik-li juhid oma kutselise ühingu järele.

Asutawa toimkonna nimel awas koosoleku hr. E.Mirka, millele järgnes peaühingu liikme informatsiooni kõne asutatawa ühingu sihtidest ja põhimõ-tetest. Kuna kokkutulnud olid juba warem huwitatud oma kutselisest ühin-guse, peaühingu liikme selgituskõne jä-rele üksmeelselt otsustati asutada Wõrru Eestimaa autojuhtide ja moto-

tehnikute ühingu Wõru osakond. Juha-tusse waliti hr. W.Ruus (esim.), L. Dobrus (abiesim), W.Kiwiimäe (sekr.), S.Schmidt (abisekr.) ja M.Mirka (lae-kur).

Wastne ühing loodab, et kõik auto ja tsiklijuhid koonduwad peatselt oma kutselise organisatsiooni ümber.

“Elu” nr 21; 21.02.1936. a

Nimekamaid Eesti suusamehi Wõrus

Üleriiklikkude wõistluste peaala-deks kujunewad 18. klm. ja 30. klm. wõistlused, millest kogu meie suusata-jate eliit täies koosseisus osa wõtab. Wõiks nimetada, et näiteks Harjumaa malewal wõistlewad E. Siitan, E.Tartu, Särak, Särgelepp j.t. Narwa ja Wiru

malewal olümpiamees W.Kaaristo, Niilow, Kaasik j.t. Järwa malewal Pur-je, Sakalamaa malewal Koowit j.t.

Korraldajate soowil juhime wõistlusi jälgimatulnud publiku ja kohalikkude elanikkude tähelepanu sellele, et wõistlusraja märkimiseks püstitatud ro-helise, punase, sinise j.t. wärwilisi lipu-kesi ja lindikesi ei puudutataks ja neid mitte ära ei rebitaks.

“Elu” nr 23; 28.02.1936. a

P.S. Vello Kaaristo oli hiljem kaua-agene Wõru spordielu korraldaja.

*Wanu ajalehti sirwis
Wõrumaa muuseumi pääwarahoidja
Arthur Ruusmaa.*

Võru linna kommimeistrid

Võru linn oma armsa puitarhitektuuri-ga ning veesilmaga rõõmustab nii ko-halikke kui ka külalisi, pakkudes mõnusat äraolemist nii suvel kui talvel. Kinkimise ja saamise rõõ-mu aitavad aga suurendada lin-nas tegutsevad kommimeistrid nagu Kubija Hotell-Loodusspa, OÜ Tervise kodu ja OÜ Kõlleste Kommimeistrid, kelle köökides toimub tihe askeldamine, et val-mistada maitsvaid, põnevaid ning ter-vislikke maiustusi.

Kubija Hotell-Loodusspa valmistab väga kvaliteetseid trühvleid nimega „Kubija“. Trühvel pälvis ka üleriikliku tun-nustuse „Magus Maius 2009“. Tegu on mõnusalst rammusa kommiga, mis sisaldab puhtaid ning lihtsaid tooraineid. Et-tevõtte toitlustusjuhi Mirjam Papi sõnade kohaselt on Kubija trühvel meeltmööda ka meestele, sest toorained nagu rumm, rosinad ja pistaatsiapähklid annavad meeldiva ning trühvlile omase tugeva maitse.

Trühvli tegemise idee tekkis sellest, et sooviti luua, mi-dagi erilist, mida külastajad saaks kaasa osta ning mis ai-taks meenutada hotell-loodusspaas mõnusalst ja hubaselt veedetud aega.

Lisaks maitsvale ning kvaliteetsele kommile on ka pa-kendil huvitav lugu rääkida, nimelt on trühvlikarp kujun-datud kuldloike proportsioonis. Kaanekujundina on kasu-tatud EL ruuni. See kombinatsioon annab sisule erilise värs-ku-se ja maitse ning toob esile trühvli energia ja selle val-mistaja suure ar-mastuse oma toote tarbija vastu.

Foto: Kubja Hotell-Loodusspa

OÜ Tervise kodu aitab maias-mokkadel tervislikult maiustada. Ette-võte alustas kommide valmistamist ligi kolm aastat tagasi, kui tekkis mõte teha midagi magusat ning tervislikku.

Foto: Tervise kodu

hakkasid ligi neli aastat tagasi maiustusi tegema väga prak-tiisel põhjusel – mesindussaaduseid oli raske Eesti turul realiseerida. Oli vaja välja mõelda, kuidas saaks ära kasu-tada mesinduse lisasaadusi nagu õietolm, taruvaik ning suir, mis teadagi on tervisele väga kasulikud. 2007. aastal alustaski firma kommide tootmist. Idee kaitsmise faasis sel-gus, et selline kooslus nagu mesindussaaduste kasutamine kommides ja šokolaadis on üsna ainulaadne maailmas. Fir-ma omandas ka patendi taruvaigu ja õietolmu kasutamise šokolaadis 2,5–70 protsendi ulatuses toote massist.

Kõlleste Kommimeistrite kommide ja šokolaadide valik on muljetavaldavalt suur. Leida võib igasugu maitseid ja põnevaid kooslusi, mis peamine need ei sisalda säilitus-aineid. Kõik tooted tehakse käsitsi, alates kommide valmis-tamisest kuni pakkimiseni. Kommimeistrid on vahvas sel-lid, kes vastavalt soovile kujundavad ka toreda ümbrise.

Võru kommimeistrite kätetöö meeldib kahtlemata nei-le maiasmokkadele, kes hindavad kvaliteetseid, huvitava kooslusega ning tervislikke komme. Võrus valmistatud maiustused on kahtlemata omapärane ning maitsev mee-ne kinkimiseks.

Foto: Kõlleste Kommimeistrid

Tiina Hallimäe
ettevõtluse vanemspetsialist

Võru Spordikooli rajameistrite meeskond Ats, Suulo ja Mati. Foto: Aksel Saal

Kubja suusarajad

Käesoleval hooajal on juba kolm kuud Võru-Kubijal saanud suusatada. Suu-satajate käsutuses on 2,2; 3 ja 4,4-kilomeetrine rada, kus saab liikuda nii klassika- kui uisutehnikas. Matkajate-le, kepikõndijatele ja jooksjatele on ka-sutada 2,2 või 3 kilomeetrine rada suusaraja kõrval.

Pikemaks matkaks või suusasõi-duks ja loodusenautimiseks saab ala-tes 20. veebruarist kasutada ka Võru – Haanja sporditrassi.

Kubja suusaradu hooldatakse igal varahommikul, täpsem info raja koh-ta suusaportaalis aadressil www.etvsport.ee/suusk..

24. veebruaril üleriigiline aktiivse liikumise päev “Eesti Terviseradadel ümber maailma”

Läheneb vabariigi sünnipäev ja tradit-siooniks on saanud, et Eesti Tervisera-jad kutsuvad kõiki eestimaalasi sünni-päeva tähistama aktiivse liikumisega. Terviseradadel samaaegselt toimuva ühise ettevõtmise „Eesti Terviserada-del ümber maailma“ eesmärk on tut-vustada inimestele nende kodukandi looduslikke terviseradu, samuti kutsu-da kõiki tervislikult aega veetma ja ter-visekilomeetreid koguma. Kutsutud on kõik – suusatajad, jooksjad, kepikõn-dijad ja matkajad. Tule perega, sõprus-konnaga või üksinda!

Võrus on keskne koht Kubija Tervi-sesportikeskus, kus on võimalik suu-satada Kubija suusarajal nii klassika-kui uisutehnikas või võtta ette pikem suusasõit üle Jaanimäe Haanjasse ja tagasi või liikuda ilma suuskadeta lii-kumisrajal, mis on suusaraja ääres (jäl-gi palun tähistust!).

Võru Spordikooli suusabaasi ja Jaanimäe spordibaasi juures saab soo-

vija ajavahemikul 11.00 kuni 15.00 (kontrollpunktid mehitatud) ennast registreerida (anda kirja läbitud km arv), kustutada janu sooja teega ja ajada tõrts spordi- või muidujuttu. Kes aga omab Võrumaa Mängude osalus-kiipi, saab oma liikumise fikseerida ju-ba kella 9.00-st hommikul ja õhtul ku-ni 20.30-ni Kubijal või Haanjas. Küll peab siis oma läbitud kilomeetrid, veel sama päeva õhtul, saatma meilitsi matiojandu@hotmail.ee, sest kiibiga ei saa fikseerida kilomeetreid vaid ajavahe-mikku, mis sportimiseks kulus või vaid osaluslusti.

Kõigi suusatanud, matkanud võru-laste kilomeetrid summeritakse ja sel-lega toetame üritust „Eesti Tervisera-dadel ümber maailma“. Kubijal ja Jaanimäel registreerunute vahel toi-mub loterii.

Sünnipäevahõngulisi spordi-elamusi!

Võrumaa Keskraamatukogu tegevusest 2010. aastal

Võrumaa Keskraamatukogu (edsapidi Võrumaa KRK) kogude suurus 1. jaa-nuari 2011 seisuga oli 138 619. Kogu-sid kasutas aasta jooksul 6877 lugejat, laenates 211 800 teavikut ja külastades raamatukogu aasta jooksul 117 272 korda. Keskmiselt külastas üks lugeja raamatukogu 17 korda aastas ja laena-ti keskmiselt 2 teavikut ühe külastamis-korra ajal. Laste arv lugejate arvust on 24% ja külastuste üldarvust on 30%, mis võrreldes 2009. aastaga on 9% võr-ra rõõmustavalt kasvanud.

Laenutuste TOP 10: A. Kivirähk Mees, kes teadis ussisõnu (149 laenu-tust); I. Petrone Minu Eesti. 1. osa. Kas lubate elada? (112); M. Aunaste Viis aastat peidus (111), A.Penu Minu His-paania: läbi maailma iseendani (110); S. Oksanen Puhastus (110), M. Raud Musta pori näkku (107); M. Kilumets Ita Ever. Elu suures (105); H. Eel-rand Anne Veesaar: „Elus, see on kõige tähtsam!“ (105); T. Nõmm Minu Is-land: tule ja jää sümfoonia (103); P Ta-li Eino Baskin: naer läbi pisarate (103).

Tänu Võrumaa Omavalitsuste Liidu toetusele muretses Võrumaa KRK tark-varaprogrammi RIKS uue serveri maa-konna rahvaraamatukogude jaoks. Uuel serveril on mitmetuumaline ja ki-i-rem protsessor, mis kiirendab päringu-te sooritamist ja tööd programmiga. 28. aprillil toimunud serveri vahetus ja

maakondliku andmebaasi ülekandmi-ne uude serverisse sujus tõrgeteta. Uuendati veebilehte, lisati trükiste rub-riik ja veebilahendusena valmis Eesti Kulturkapitali toetusel väljaanne „Võ-ru Maavalitsuse Bernard Kangro kirjan-duspreemia laureaadid“.

Tänu koostööle Võru Täiskasvanu-te Gümnaasiumiga sujusid Täiskasva-nud Õppija Nädala üritused. Europe Directi Võru teabekeskus rahastas ja koordineeris õppereisi Meremäe valla raamatukogudesse. Tutvuti Lasva ja Meremäe vallas EL toel valminud ob-jektidega. Eesti Hoiuraamatukogust saadi kogudesse täiendust, vahetati välja rikutud raamatuid ning Võru lin-na koolide lõpetajad said kingituseks „Eesti Päevalehe“ sarja raamatuid. Koostöö Dr. Fr. R. Kreutzwaldi Memo-riaalmuuseumiga tipnes 27. oktoobril, kui raamatukogutöötajad lugesid muu-seumis „Kalevipoega“.

Kultuuriministeeriumi rahastamisel realiseeriti projektid „Aarete saar ra-a-matukogus“, mille käigus paigutati uutele riulitele rahvusbibliograafia ko-gu ja „Raamatukogu südame heaks“, millega saadi uued teenindusletid ko-julaenutusse ja lugemissaali, need tegi ruumi tuntavalt valgemaks ja huba-maks.

Võrumaa KRK 18 töötajat osales Il-manaba lugemistarõ kunnakoosina Umal Peol 29. mail Põlvas. Dirigendi –

teenindusosakonna juhataja Tuuli Küti käe all harjutati kooslaulmist ja mees-konnatööd kolm kuud. Eesti Kultuur-kapitali ja Ivi Eenmaa toetus võimaldas MTÜ-1 Järjehoidja korraldada 52-tun-nise „Kaasaegse eesti kirjanduse kursu-se“ 50-le maakonna raamatukogutöö-tajale. MTÜ Järjehoidja viis SA KIK ja Eesti Kultuuriministeeriumi toetusel el-lu projekti „Ahja jõe ülemjooksu alase maastiku tundmaõppimine Tilleoru matkarajal ning Võrumaa raamatuko-gutöötajate teadmiste täiendamine loo-duskirjanduse alal“.

2010. aastal toimunud kaheksal maaraamatukogutöötajate seminaril tutvustati uudiskirjandust, analüüsiti erialaküsimusi, räägiti teavikute in-ven-tuurist. Tutvustati vajalikke toiminguid programmis RIKS, juhendati perioodika andmebaasi täiendamist ning jaga-ti lugemisaasta ürituste läbiviimise muljeid.

Võrumaa KRK tänab kõiki, kes lugemisaata üleskutsele „Kingi oma raamatukogule raamat“ vastasid – ra-a-matu kinkisid kümme inimest. Kingitu-sed varustati kleebisega lugemisaasta logo ja kinkija nimega. Internetioksjoi-nilt osta.ee õnnestus saada hästisäili-nud 1926. aasta koguteos „Võrumaa“, sest kogus olemasolev eksemplar on tu-gevasti kannatada saanud tuhandete kasutuskordade järel.

Tänuväärne on Kultuuriministee-

riumi jätkuv toetus Eesti kirjanike tuu-rile eesti raamatukogudes. 2010. aas-tal olid Võrumaal väga toredad esine-jad: Peeter Helme, Mihkel Kaevats, Mathura ja Ivar Sild. Lasteosakonnas kohtusid lapsed Grethe Röömu ja Mi-ka Keräneniga. Külas olid veel Milvi Martina Piir ja Tõnu Lember.

Võrumaa KRK viis esimesel pool-aastal läbi lugejamängu lemmikraama-tute väljaselgitamiseks. 3. augustil toi-munud üritusel „Lugemisaasta raama-tukogu – lugemistuba Kesklinna pargis“ tehti lemmikraamatud teatavaks: A. H. Tammsaare Tõde ja õigus“, O.Luts „Ke-vade“, M. Raud „Musta pori näkku“, V. Hugo „Hüljatud“, S. Larsson „Lohetä-toveeringuga tüdruk“ ja A. Lindgren „Pipi Pikksukk“ ning „Karlsson katu-selt“. Kõigi vastanute vahel loosisid Krista Ojasaar ja Erik Tohvri välja küm-me õnnelikku, kes said tänutäheks ra-a-matu.

22. septembril tähistati lugemisaas-ta raames Antslas Bernard Kangro 100. sünniaastapäeva. Kirjaniku elust ja loo-mingust rääkisid Anne Valmas, Vahur Mägi ja Jaan Rapp. Võrumaa KRK ko-gude põhjal valmis raamatunäitus, kus ei puudunud ükski B. Kangro olulisem teos.

Lasteosakonnas viidi läbi ajakirja Täheke 50 sünnipäevale pühendatud ürituste kompleks: näitus „Täheke-se sõbrale“, kohtumine peatoimetaja Ilo-

na Martsoniga, 7. võrukeelse „Täheke-se“ esitlus, ettelugemise võistlus „Tähe-kese tähed“, maakondlik viktoriin „50 Tähekest“. Korraldati joonistusvõistlus „Contra tähetoolid“, kus Contra nõus-olekul kutsuti lapsi üles joonistama vär-vimisraamatu pilte Contra tähestiku-luuletustele ja parimad pildid joonista-ti ja värviti lastetoolidele, nii et moo-dustus ainulaadne toolitähestik. Väga populaarsed oli mudilaste jutulaupäe-vad.

Lugejatele tutvustati elektronkata-loogi RIKSWEB ja õpetati lihtsamaid raamatuparandusvõtteid nii TÕNi kui raamatukogupäevade ajal

Jätkati kodulooandmebaasi loomist – ajalehtedest Võrumaa Teataja, Uma Leht ja Lõunaleht sisestati 1970 kirjet. Retrospektiivselt lisati kirjeid ajalehest Tõõrahva Elu aastatest 1963 –1968. Kõigile 2008–2010 Võrumaa Teataja, 2010 Uma Lehe ja Lõunalehe artiklikir-jetele lisati DIGARI lingid, muutes RIKSWEBis otsingul kirje aluseks olnud artiklid ilmunud allikas loetavaks.

See oli põgus ülevaade Võrumaa keskraamatukogu 101. tegevusaastast. Soovin palju lugemiselamusi 2011. aas-tal!

Inga Kuljus
Võrumaa Keskraamatukogu
direktor

Valimisjaoskonnad Võru linnas

Linnavalitsus moodustas eel-olevateks, 6. märtsil toimuvateks riigikogu valimisteks Võrus viis valimisjaoskonda:

Valimisjaoskond nr 1, asukoht Võru I Põhikool, Seminari tn 1

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: Eterniidi, F R. Kreutzwaldi paaritud numbrid 1-13a ja paarisnumbrid 2-16, Heina, Heina põik, Humala, Jõe, Jüri paaritud numbrid 1-9 ja paarisnumbrid 2-14, Kaare, Kalevipoja, Kanepi, Karja, Karja põik, Kase, Katariina allee, Kivi, Kruusa, L. Koidula, Lembitu, Liitva, Lina, Lubja, Mooni, Mulla, Mäe, Mäe põik, Niine, Orase, Pae, Punga, Pärna, Ringtee, Roosi, Roosi põik, Savi, Seminari, Silikaadi, Tallinna mnt, Tamula, Tartu, Telliskivi, Tulbi, Vabaduse paarisnumbrid 4-6, Väike ja Ülase.

Valimisjaoskond nr 2, asukoht Võru Kultuurimaja Kannel, Liiva tn 13

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: F R. Kreutzwaldi paaritud numbrid 15-53 ja paarisnumbrid 18-66, Jüri paaritud numbrid 11-43f ja paarisnumbrid 16-48, Liiva paaritud numbrid 3-27 ja paarisnumbrid 6-26a, Paju, Petseri paaritud numbrid 1,3-35 ja paarisnumbrid 4-26, Rápina mnt 1 ja 1a, Vabaduse paaritud numbrid 5-23 ja paarisnumbrid 8-22, Vabriku ja Vee.

Valimisjaoskond nr 3, asukoht Võru Kreutzwaldi Gümnaasium, Kooli tn 7.

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: Allika, Herne, Kesa, Kesk, Kirsi, Kooli, Liiva paaritud numbrid 1, 1a ja paarisnumbrid 2, 4, 4a, Oja, Petseri 1b ja 2/2a, Rápina mnt paaritud numbrid 3-19 ja paarisnumbrid 8-

24, Tiigi, Toome, Tööstuse, Uus, Vabaduse paaritud numbrid 1-3a ja paarisnumbrid 2, 2a, Veski, Viki, Vilja ja Võrumõisa tee.

Valimisjaoskond nr 4, asukoht Võru Lasteaed Sõleke, Olevi tn 29

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: Jüri paaritud numbrid 45-81 ja paarisnumbrid 54-80, Kaevu, Koreli, F R. Kreutzwaldi paaritud numbrid 55-69, Lepa, Lille, Linda, Loo, Luha, Lühike, Niidu, Olevi, Piiri, Pikk paaritud numbrid 1-19 ja paarisnumbrid 2-8, Põllu, Rápina mnt paarisnumbrid 4-6b, Salme ja Sulevi.

Valimisjaoskond nr 5, asukoht Võru Kultuurimaja Kannel, Liiva tn 13

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: Aasa, Aida, Jaama, Jala, Jõhvika, Järve, Järve põik, Jüri paa-

risnumbrid 82-84 ja paaritud numbrid 83-85, Kadaka, Kalda, Kalevi, Kalevi põik, Kalmuse, Kanarbiku, Kaubajaama tee, Kevade, Kose tee, Kraavi, F R. Kreutzwaldi paarisnumbrid 68-120 ja paaritud numbrid 71-119a, Kubja põik, Kubja tee, Kuuse, Käbi, Laane, Lauluväljaku, Leesika, Linnu, Madara, Metsa, Muraka, Männiku, Mündi, Nõgese, Nõmme, Okka, Oksa, Pikk paaritud numbrid 19a-23 ja paarisnumbrid 10-42, Raba, Raudtee, Roo, Roo põik, Roo, Sinika, Soo, Sügise, Taara, Tamme, Tulika, Turba, Veschioja, Veskijärve, Vin-di, Võlsi põik ja Võlsi tee.

Valijad, kelle elukoha andmed Võru linnas on kantud Eesti rahvastikuregistrisse linna täpsusega ning valijad, kes hääletavad väljaspool oma elukohajärgset jaoskonda, saavad hääletada valimisjaoskonnas nr 2.

Hea linnakodanik!

Kui märkad kakskeelseid tänavanimesilte, anna nendest teada Võru Linnavalitsuse infotelefonile 785 0901.

BUSSILIIN NR 1

SEMINARI VÄLJAK – LINAVABRIK - HAIGLA – AUTOBAAS – SEMINARI VÄLJAK			
Liiklus toimub iga päev			
SEMINARI VÄLJAK	AIANDI TEE	OLEVI	HAIGLA
5:25*	5:30*	5:42*	6:00*
6:25	6:30	-	7:00
7:25	7:30	-	8:00
8:25	8:30	8:42	9:00
10:00	10:05	-	10:30
11:00	11:05	-	11:30
12:00	12:05	-	12:30
13:00	13:05	13:17	13:30
14:00	14:05	-	14:30
15:00	15:05	-	15:30
16:00	16:05	-	16:30
17:00	17:05	17:17	17:30
18:00	18:05	18:17	18:30
19:00	19:05	-	19:30
20:00	20:05	-	20:30
21:00	21:05	-	21:30
22:00	22:05		

Peatused: Seminari väljak - Koidula - Tellisetehas - Pärna - Linavabrik - Aiandi tee - Linavabrik - Pärna - Tellisetehas - Katariina - Vanalinna - Liiva - Tehase - Kalevi - Soo - Kalmistu - Laane - Vindi - Käbi - Kubja - Meegomäe - Haigla - Meegomäe - Kooli - Kubja - Käbi - Vindi - Laane - Kalmistu - Soo - Kalevi - Luha - Olevi - Koreli - Wermo - Auto- baas - Vilja - Autobussijaam - Seminari väljak

* - tööpäeviti

BUSSILIIN NR 16

AUTOBUSSIJAAAM – HAIGLA – KESKLINNA PARK – VÄIMELA – PARKSEPA			
Tööpäevade sõiduplaan			
KESK- LINNA PARK	PARK- SEPA	AUTO- BUSSI- JAAM	HAIGLA
5:35	5:53	6:13	6:28
6:40	7:08	7:23	7:38
7:40	7:58	8:13	8:28
8:40	8:58	9:13	9:28
-	-	10:43	10:58
11:10	11:28	11:43	11:58
12:10	12:28	12:43	12:58
13:10	13:28	13:43	13:58
14:10	14:28	14:43	14:58
15:10	15:28	15:43	15:58
17:10	17:28	17:43	17:58
18:10	18:28	18:43	18:58
19:10	19:28	19:43	19:58
20:10	20:28		

Puhkepäevade sõiduplaan			
KESK- LINNA PARK	PARK- SEPA	AUTO- BUSSI- JAAM	HAIGLA
6:40	6:58	7:13	7:28
7:40	7:58	8:13	8:28
8:40	8:58	9:13	9:28
-	-	10:43	10:58
11:10	11:28	11:43	11:58
12:10	12:28	12:43	12:58
13:10	13:28	13:43	13:58
		16:43	16:58
17:10	17:28	17:43	17:58
18:10	18:28	18:43	18:58
19:10	19:28	19:43	19:58
20:10	20:28		

Peatused: Kesklinna park - Autobussijaam - Toome - Linnuse - Kirumpää - Loosu - Teppo - Väimela tee - Väimela - Aia - Öñne - Lapi - Parksepa - Lapi - Öñne - Aia - Väimela - Väimela tee - Teppo - Loosu - Kirumpää - Linnuse - Toome - Autobussijaam - Vilja - Autobaas - Wermo - Koreli - Olevi - Luha - Kalevi - Soo - Laane - Lauluväljak - Haigla - Lauluväljak - Veskijärve - Laane - Soo - Turu - Paju - Kesklinna park

Tööpäeviti lisa:
Autobaas (6:55) -...- Soo (7:02) -...- Haigla (7:15) - Meegomäe - Kubja - Käbi - Vindi - Laane (7:25) - Soo (7:28) - .Keslinna park (7:40) - ...- Parksepa
Tööpäeviti väljumine Haigla (7:38) - kuni Kesklinna park (7:50)

BUSSILIIN NR 30

VÕRU – PARKSEPA – VÕRU – MEEGOMÄE		
Tööpäevade sõiduplaan		
PARKSEPA	KESKLINNA PARK	HAIGLA
7:15	7:00	7:45
	7:30	
	8:00	
8:15	8:30	8:45
	9:00	
9:15	9:30	9:45
	10:00	
10:15	10:30	10:45
	11:00	
11:15	11:30	11:45
	14:00	
14:15	14:30	14:45
	15:00	
15:15	15:30	15:45
	16:00	
16:15	16:30	16:45
	17:00	
17:15	17:30	17:45

Peatused : Kesklinna park - Bussijaam - Toome - Linnuse - Kirumpää - Loosu - Teppo- Väimela tee - Väimela - Aia - Öñne - Lapi - Parksepa - - Kesklinna park - Vanalinna - Liiva - Sauna - Turu - Soo - Laane - Lauluväl- jak - Haigla - Meegomäe - Kubja - Käbi - Vin- di - Laane - Soo - Turu - Paju - Kesklinna park

BUSSILIIN NR 11

KESKLINNA PARK – KAUBABAAS - KOSE – PUIGA – KAUBABAAS – KESKLINNA PARK				
Tööpäevade sõiduplaan				
KESK- LINNA PARK	LIIVA	VILJA	PUIGA	KIREPI
5:40 #	5:43		6:07	6:17
6:40 #	6:43		7:07	7:17
7:40 *	7:43		8:07	-
8:30		8:36	8:57	9:07
10:30 ☿		10:36	11:07	10:57
11:30	11:33		11:57	12:07
12:30 #	12:33		12:57	13:07
13:50		13:56	14:17	14:27
14:50		14:56	15:17	15:27
15:50 #	15:53		-	16:17
16:40	16:43		17:07	17:17
17:40 #		17:46	18:07	18:17
19:30	19:33		19:57	20:07
20:30 #	20:33		20:57	21:07
21:30				

Puhkepäevade sõiduplaan				
KESK- LINNA PARK	LIIVA	VILJA	PUIGA	KIREPI
6:40 #	5:43		7:07	7:17
7:40 *	6:43		8:07	-
8:30	7:43		8:57	9:07
10:30 ☿		8:36	11:07	10:57
11:30		10:36	-	12:07
12:30 #	11:33		12:57	13:07
13:50	12:33		14:17	14:27
14:50		13:56	15:17	15:27
15:50		14:56	-	16:17
16:40	15:53		17:07	17:17
17:40 #	16:43		18:07	18:17
19:30		17:46	19:57	20:07
20:30 #	19:33		20:57	21:07
21:30	20:33			

Peatused: Kesklinna park - Vanalinna - Liiva - Sauna - Koreli - Wermo - Autobaas - Autobussijaam - Postimaja - Vilja - Autobaas - Lei- vakombinaat-KEK - Kaubabaas - Raudteejaam - Soo ristmik - Kalmistu - Naftabaas - Kose - Metsa - Puiga - Kasaritsa - Tulba - Sika - Lohu - Kirepi - Aiandi - Valgjärve - Kose - Naftabaas - Kalmistu - Soo ristmik - Raudteejaam - Kaubabaas - KEK - Leivakombinaat - Au- tobaas - Wermo - Koreli - Paju - Kesklinna park

Märkus: # - Peatused: Kose - Metsa - Puiga - Metsa - Valgjärve - Aiandi - Kirepi
☿ - Peatused: Kose - Valgjärve - Aiand - Kirepi - Lohu - Sika - Tulba - Kasaritsa - Puiga
*- Kose - Metsa - Puiga - Metsa - Kose

BUSSILIIN NR 14

VÕRU – LOHU – PUIGA – VÕRU – PARKSEPA			
Liiklus toimub koolipäeviti			
Tööpäeviti			
Autobaas Soo Kose Lohu Sika Tulba Kasaritsa Puiga Metsa Kose Naftabaas Laane Soo Turu Paju Kesklinna park Autobussijaam Toome Linnuse Kirumpää Väimela tee Lapi Parksepa Kesklinna park KHK tehnomaja Autobussijaam	6:55		
	7:00		
	7:06		
	7:10		
	7:13		
	7:15		
	7:17		
	7:20		
	7:22		
	7:24		
	7:25		
	7:30		
	7:33		
	7:35		
	7:37		
	7:40	14:10	15:10
	7:42	14:12	15:12
	7:43	14:13	15:13
	7:45	14:15	15:15
	7:46	14:16	15:16
	7:50	14:20	15:20
	7:55	14:25	15:25
	7:57	14:28	15:28
	8:10	14:45	15:45
	8:24		
	8:35		
Märkus: väljumistel 14:28; 15:28; 16:28 kõik peatused			

EMÜ rahvatantsuansambliil Tarbatu täitub 60 aastat

Eesti Maaülikooli rahvatantsuansambliil Tarbatu täitub sellel aastal oma tegevuses 60 aastat. Kuna läbi aegade on EPA-EPMÜ-EMÜ tudengid kokku tulnud üle kogu Eesti, siis leidub ka Tarbatu tantsijaid igal pool Eestis. Paljud on läinud pärast ülikooli lõpetamist kodukohta tagasi ning ka seal jätkanud rahvatantsuga.

Tarbatul on olnud oma tegevusaastate jooksul mitmeid juhendajaid. Esimesed kaks aastat juhendas tantsijaid rühma looja Ilmar Reidla, kuid juba kaks aastat hiljem võttis juhendamise üle Linda Malviste. Enne seda, kui ta 1952. aastal Tartusse kolis, oli ta Võrus tun-

tud tantsujuht, keda hellitavalt kutsuti Mutiks. Teda nimetatakse Võru esimeseks rahvatantsujuhiks. Pärast teda on juhendanud veel Kristjan Torop, Jolante ja Enn Madi ning viimased 15 aastat on juhendanud Jaanus Randma. Assistentideks on sellel aastal Maarja Pärn ja Anneli Kann. Täna on Tarbatu kasvanud juba 150-liikmeliseks ansamblik, mis moodustab 6 rühma.

Tarbatu on aktiivselt osa võtnud nii Eesti sisestest kui ka välismaistest rahvatantsu kontsertidest ja festivalidest. Viimasel aastatel on igal aastal vähemalt ühel välisfestivalil või kontserdil käidud. Kõige kauge-

maks reisiks viimase kümne aasta jooksul oli Austraalia ja Uus-Meremaa reis 2008. aastal, mille ajal tehti ka Sydney Eesti Majas pärast Eesti Vabariigi 90. aastapäeva aktust esinemine koos Lindpriidega. Kuigi Tarbatu on Tartumaal paiknev rahvatantsuansambel, oleme siiski osa võtnud ka mitmetest Võrumaa rahvatantsuüritustest, millest viimane oli Kai Leete 100. sünniaastapäevale pühendatud Võrumaa tantsupidu, millest võtsime osa 64 tantsijaga. Tarbatu 60. juubeli puhul toimub kontsert Võrus 16. märtsil.

Allan Sims

Võhandu Maraton tuleb taas

30. aprillil saab stardi järjekordne Võhandu Maraton. Järjekorras kuues maraton toob sellelgi aastal jõe sadu paate, kõigil neil eesmärgiks läbi da Euroopa üks pikim ja karmim aerutamismaraton.

Start maratonile antakse kell 7 hommikul Tamula järvelt, oodatud on nii kanuud, süstad, aerupaadid kui kummipaadid.

Süstad ja kanuud peavad esmalt tegema 5 km pikkuse ringi järvel. Kummi- ja aerupaadid pääsevad otse jõe. Finiš asub Võõpsu paadisadamal.

Rajal on mitu kontrollpunkti, kahes neist saab süüa ja kõigis punktides on olemas joogivesi. Samuti on raja ohtlikumatesse kohtadesse püstitatud soojendustelgid, kus on võimalik ennast kuivatada ja riideid vahetada.

Tee oma sõbrale sportlikku motivatsiooni pakkuv ettepanek ning kutsu ta endaga maratoni sõitma. Ütle talle, et mitte distants ei tapa, vaid tempo tapab, et võtate sõitu rahulikult ning naudite igat hetke sellel maratonil.

Stardinimekirjas on juba eelmise aasta maratoni võit-

nud leedukad, kes üllatasid rajajerkordiga. Neil kulus 100 km läbimiseks aega vaid alla kaheks tunni. Tänavu on mehed kahekohase süsta vahetanud ühekohase süsta vastu. Neile on konkurentsi pakkumas maratoni kahekordsed võitjad Uko Kõrge ja Koit Pöder.

Hillar Irves
Maratoni korraldaja

Täpsem info ja registreerimine maratonile toimub: www.vohandumaraton.ee

Täname Võru Pensionäride Päevakeskuse ja Klubi Hõbedane Juus käsitöömehesid, kes kodusid Võru linna vähekindlustatud perede lastele jõulukingituseks sokke, kindaid ja papusid. Sokke meisterdati valmis 45 paari, kindaid 12 paari ja papusid 3 paari.

Ilusad jõulukaunistused 2010

Võru Linnavalitsus tunnustas meeldejäädavamaid jõulukaunistuste lahendusi ning jagas meened kujundajatele.

Võru linnapea Ülo Tulik andis jaanuaris üle tunnustuskirjad ja meened jõulude ning aastavahetuse ajal jõulumeeleolu loomise ja linna kaunimaks muutmise eest. Tunnustuse osaliseks said tänavu perekond Popman, perekond Paas, perekond Nõmme, Tanel Leok OÜ (Vabaduse 7), Raul Kell Võrumaa Autokool (Räpina mnt 1a), Võru Tarbijate Ühistu (Maksimarket Jüri 83, Kesklinna Konsum Vabaduse 8, Vilja Konsum Vabaduse 2a, Valalinna AjaO Fr.R.Kreutzwalde 34, Juveel Jüri tn 16).

VLL

Võrumaa Arenguagentuuri poolt korraldatavad koolitused MTÜ-dele:

1. Mittetulundusühenduste Baaskoolitus. 3 päeva jooksul omandatakse baasteadmised kolmanda sektori organisatsioonide asutamisest, juhtimisest ning finantsarvestusest. Koolitus toimub 22., 23. ja 30. märtsil 2011. Koolitajateks on Kai-di Holm ja Siiri Einaste.
2. MTÜde arenduskoolitus (juriidika, haldusõigus). 2-päevase koolituse käigus saadakse kogunud praktikute kogemuste läbi teadmisi MTÜ de tegemisi puudutavatest õigusaktidest, lepingutest. Suurt rõhku pannakse erinevate töölepingute koostamisele ning nendest tulenevate vaidluste lahendamisele. Koolitus toimub 7. ja 14. aprillil Võrus.
3. MTÜde raamatupidamine. Vaatluse alla tulevad teemad seadusemuudatustest, probleemid maksude ning erisoodustusega maksimisest, majandusaasta aruannete esitamisest Ariregistrile. Koolitus toimub aprillis Võrus.

Koolitused on tasuta, eeldavad motivatsiooniankeetide täitmist (kodulehel kättesaadavad).

Koolitused on toetatavad EL Sotsiaalfondi, Siseministri-riumi ja EAS-i poolt.

Lisainformatsioon www.vaa.ee, ene@vaa.ee tel 786 8367

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

ARENGUAGENTUUR

VÕRU LINNA HEAKORRATELEFON

7 444 459

Võru Linnavalitsus annab teada

Linna heakorra, tänavavalgustuse ja teede hoolduse probleemidest on võimalik teatada numbril 7 444 459.

Telefonile on võimalik helistada kõigil nädalapäevadel ööpäevaringselt ning jätta automaatvastajale teade probleemsetest kohtadest linnas.

VÕRU LINNA LEHT

Väljaandja Võru Linnavalitsus
Jüri tn 11, 65620 Võru

Toimetaja: Marianne Mett
Tel 785 0948, marianne.mett@voru.ee

Teostaja:
AS Ühinenud Ajalehed

VI VÕHANDU MARATON

www.vohandumaraton.ee

100 kilomeetrit ilusat jõge!
10-20 tundi puhast naudingut!

30. aprill 2011

Võru Kultuurimajas Kannel
25. veebruaril 2011
kell 10.30, 13.00, 18.00

talvine kontsert-etendus
muinasjutu

12 KUUD
ainetel

Tantsivad - mängivad võimlemisklubi SIRUTUS ja sõbrad

Pilet 2.56 EUR/ 40 EEK
eelmüügil kultuurimaja kassas.
Tel 78 68676

www.vorukannel.ee

M U U I L M A M U U S I K A
2 0 1 1

VÕRU KANDLES
17. MÄRTSIL KELL 19

ROUGE MADAME
(EESTI-PRANTSUSMAA)

EESTI-PRANTSUSE DUO:
LEMBE LOKK
 VOKAAL, ELEKTRIKLAVER (YAMAHA P150), BASSKITARR, SÄMPLER, HELIEFECTID
JEAN-CHRISTOPHE ONNO
 ELEKTRIF, BASS- JA AKUSTILISED KITARRID, YAMAHA P150, RÜTMIPILLID, SÄMPLER, VOKAAL

TÄISPILET 6.40 EUR / 100.14 EEK, SOODUSPILET 5 EUR / 78.23 EEK
 EELMÜÜGIS K/M KANNEL KASSAS (TEL. 7868676) JT. PILETILEVI MÜÜGIPUNKTIDES.

WWW.VORUKANNEL.EE

Võru Kandles
24. veebruaril 2011 kell 14

Eesti Vabariigi
93. aastapäeva
kontsert-aktusel

tagasivaated Võru aastale 2010

Kultuurimaja Kannel Tempera koor
Võru Muusikakooli ansambel Kagukägu
Võru Kesklinna Gümnaasiumi koorid

Tasuta

Võru Linnateatri
noortelavastus

Lavastaja: Erni Kask
Mängivad: Gertrud Kinn, Maili Sikk, Laui Otsar, Mart Parind

POPI JA HUHUU

Võru Kultuurimaja Kannel black-boxis
T 01. märtsil kell 13 ja K 02. märtsil kell 19

Piletid hinnaga 5 EUR / 78,23 EEK ja 4 EUR / 62,59 EEK müügil kultuurimaja kassas.
 Soodushind kehtib (üli)õpilastele ja pensionäridele!

www.vorulinnateater.com

VÕRUMAA KESKRAAMATUKOGU
 VÕRUMAA TOETUB VAIMUKULTUURILE
 Aastast 1909

2011. aastal tutvustatakse lugemissaalis raamatuväljapanekute kaudu Euroopa Liidu liikmesriike. Igal kuul on võimalus osa võtta lugejamängust, vastates kolmele küsimusele erinevate riikide kohta. Õigesti vastanute vahel loositakse välja raamatuid.

III korruse laenutussaalis

- Voldemar Milleri 100. ja Richard Antiku 110. sünniaastapäevale pühendatud raamatunäitus "Raamatute valgusel"
- Rahvusvahelise Eesti Filatelistide Seltsi Estonia XIX filateliaanäitusel pronksmedali pälvinud Ellen Tarmo näitus "Kassid, arukad ja kaunid..."

Konverentsisaalis

- Reisinäitus "Kirjanik kohvriga". "Kirjanik kohvriga" on näitus Vilde reisidest ja reisikirjadest. Läbi 7 tuntud suurlinna avaneb 20. sajandi alguse eesti tuntuma ja armastatuma kirjaniku maailm. Ühest küljest maailm, kust ta pärines ja teisest küljest maailm, kuhu ta reisib.
- Mathura näitus. Mathura (aka Margus Lattik) on eesti kirjanik ja kunstnik
- 6. aprill - Mathura näituse ja reisiraamatu "Guatemala, maa hing" tutvustus

Lasteosakonnas
 Näitus "Tähetooliaabits": värvimispildid Contra luuletustele

Võrumaa Keskraamatukogu. Jüri 54, 65604 Võru, http://lib.weir.ee, tel 782 0157

VÕRU LINNAGALERII
 www.vorulinnagalerii.ee

VÕRU LINNAGALERIIS
 Liiva 13, 65609 Võru

VEEBRUAR-MÄRTS 2011

08.02 - 04.03
Tartu Kõrgema Kunstikooli meedia- ja reklaamikunsti osakonna ühisnäitus "ME"

08.02 - 04.03
Rändnäitus "HÜVASTI, CHARLIE!"

07.03 - 01.04 **Alar Tuule MAALINÄTUS**

07.03 - 01.04 **Maria Laanelepa FOTONÄITUS**

Galerii avatud E-R 12.00-18.30 ja kultuurimaja Kannel ürituste ajal.

VÕRU KULTUURIMAJAS KANNEL
-KULTUURISÜNDMUSED-
 Liiva 13, 65609 Võru Faks +372 78 68672 e-post info@vorukannel.ee

VEEBRUAR - MÄRTS 2011

22. veebruar 2011
 Eesti Vabariigi 93. aastapäevale pühendatud Võru Linnavolikogu esimehe ja Võru linnapea pidulik vastuvõtt Kutsetega.

23. veebruar 2011 kell 19
Monoteatri etendus "ISA"
 Teatrisaalis. Pilet 10 EUR/ 156.47 EEK ja 8 EUR/ 125.17 EEK.

24. veebruar 2011 kell 14
 Eesti Vabariigi 93. aastapäeva kontsert-aktusel tagasivaated Võru aastale 2010 Kontsertsaalis. Tasuta.

25. veebruar 2011 kell 10.30, 13 ja 18 Võimlemisklubi SIRUTUS talvine kontsert-etendus muinasjutu "12 KUUD" ainetel Teatrisaalis. Pilet 2.56 EUR/ 40 EEK

1. märts 2011 kell 13
 Võru Linnateatri noortelavastus "POPI JA HUHUU" Black-boxis. Pilet 5 EUR/ 78.23 EEK ja 4 EUR/ 62.59 EEK

2. märts 2011 kell 19
 Võru Linnateatri noortelavastus "POPI JA HUHUU" Black-boxis. Pilet 5 EUR/ 78.23 EEK ja 4 EUR/ 62.59 EEK

8. märts 2011 kell 19
 Naistepäeva kontsert: KOIT TOOME Pilet 12 EUR/ 187.76 EEK ja 11 EUR/ 172.11 EEK

9. märts 2011 kell 11 ja 13
 Teater "VANEMUINE" etendus lastele: "LOTTE JA BRUNO MUUSIKATUND"

9. märts 2011 kell 19
 Teater "VANEMUINE" etendus

16. märts 2011 kell 20
 Rahvatantsuansambli "TARBATU" 60. juubelikontsert "Tantsuga läbi elu" Teatrisaalis. Pilet 4 EUR/ 62.59 EEK ja 3 EUR/ 46.93 EEK

17. märts 2011 kell 19
MUUILMAMUUSIKA kontsert: ROUGE MADAME (Eesti-Prantsusmaa)

19. märts 2011 kell 12
 Lasteaialaste laulukontsert "LAULUTRIANGEL" Kontsertsaalis. Tasuta.

20. märts 2011 kell 13
 Klubi "Hõbedane Juus" pidu Kontsertsaalis.

www.vorukannel.ee

PILETIKASSA, INFORMATSIOON: 786 8678. Avatud E-R kella 12-16, 18-21
 Peaadministraator 782 8744, teatri- ja kontserttegevuse administraator 786 8675, turundusjuht 782 8741

Dr. Fr. R. Kreutzwaldi
 Memoriaalmuuseumis
 Kreutzwaldi 31

TULME-NÄITUS

MUSEUMI TÖÖTOAS VALMINUD KÄSITÖID

Avatud K-P 10-17
10. veebruarist
18. märtsini

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus ja Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor koostöös Võrumaa Arenguagentuuriga korraldavad

KOOLITUSE ALUSTAVATELE ETTEVÕTJATELE

Koolitus annab vajalikud baasteadmised oma ettevõtte käivitamiseks ja edukaks jätkamiseks

Koolituse teemad:

- ettevõtluse alused
- äriplaan ja selle koostamine
- toode ja turundus
- finantsplaneerimine
- väikeettevõtte raamatupidamine ja maksunduse alused
- tööõigus ja tööohutus
- ekspordiga alustamine

Koolituse viivad läbi kogenud õppejõud ja tugevad spetsialistid Eesti Ettevõtluskõrgkoolist Mainor
 Individuaalsed konsultatsioonid kogu kursuse vältel.
 Koolituse käigus valmib äriplaan.
 Koolitusele registreeruda soovijal tuleb täita sooviavaldus, mille vormi leiab Võrumaa Arenguagentuuri kodulehelt http://www.vaa.ee.
 Koolitusel osalemise sooviavaldused tuleb saata hiljemalt 15 märtsiks aadressil ivi@vaa.ee või tuua Võrumaa Arenguagentuuri Jüri 12 Võru.

Koolituse toimumise ajad:
 31. märts, 5., 7., 8., 12., 14., 21. aprill kella 9.30 - 17, Eesti Ettevõtluskõrgkooli Mainor Võru õppekeskuses, Kreutzwaldi 34, Võru.

Osalemistasu: 38 eurot, mis sisaldab õppematerjale ja kohvipause.

Täiendav info:
 Ivi Martens, tel 786 8367, e-post ivi@vaa.ee
 http://www.vaa.ee/